

Filosofisch café De Verdieping

Maandag 19 maart 2018

Dankbaar?

Over het (on)vermogen om in termen van dankbaarheid te spreken

Paul van Tongeren

emeritus hoogleraar Wijsgerige Ethiek aan de Radboud Universiteit Nijmegen en de KU Leuven

Wat zeggen we, wat doen we, wat ervaren we als we dankbaar zijn? Het lijkt vanzelfsprekend: danken doe je als je iets gekregen hebt, iets wat je goed doet of wat je graag hebt. En je spreekt je dank uit tegenover degene van wie je het gekregen hebt.

Maar kunnen we ook dankbaar zijn voor een gelukkig toeval, een geslaagde onderneming, het eigen leven, de gezondheid die we genieten, de vriend die we ontmoeten?

Valt er nog iets te danken na 'de dood van God', zoals Nietzsche dat noemde. En wie is dan het adres van die dankbaarheid? Wat is dat eigenlijk: 'dankbaarheid'?

Paul van Tongeren snijdt een onderwerp aan waarmee de hedendaagse mens nogal verlegen is: ons onvermogen om, na het verdwijnen van de vanzelfsprekende religieuze context, in termen van dankbaarheid te spreken wanneer er geen wederkerigheid is.

Hij oppert het idee voor een ander begrip van dankbaarheid dan het gangbare begrip. Dankbaarheid zouden we kunnen benaderen als een houding, waardoor we datgene wat ons overkomt als een geschenk ervaren. Dankbaarheid als houding, geeft haar daarmee een plaats in de deugdenethiek van Aristoteles: dankbaarheid als het vermogen om te ontvangen.

Paul van Tongeren heeft aan dit boeiende onderwerp in 2016 een boek gewijd: *"Dankbaar. Denken over danken na de dood van god"*.

PODIUM ZUIDHAEGE – Theatercafé (begane grond), Zuidhaege 2, Assen

19:30 - 22.00 uur - inloop vanaf 19.00 uur; nazit tot 22:30 uur

Entree 8 euro; jongeren 4 euro;

Informatie en aanmelding:

www.deverdieping-assen.nl; deverdieping@home.nl

Paul van Tongeren was tot zijn emeritaat hoogleraar wijsgerige ethiek aan de Radboud Universiteit Nijmegen en buitengewoon hoogleraar ethiek aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte van de KU Leuven (België). Zijn boek *'Leven is een kunst'* (Klement, 2012) won in 2013 de Socratesprijs voor het meest urgente, oorspronkelijke en prikkelende Nederlandstalige filosofieboek. Eind 2016 verscheen het boek *"Dankbaar. Denken over danken na de dood van god."* (Klement, 2016) Meer info: www.paulvantongeren.nl